

5.12.2025

Kaupunginmuseon lausunto Puroniityn eteläosan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2025-011009 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Puroniityn eteläosan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Puroniityn eteläosan ennestään asemakaavoittamattomalle alueelle laaditaan asemakaava. Asemakaavan tavoitteena on alueen nykyisten pientaloalueen täydennysrakentamisen mahdollistaminen valmistelussa olevan Östersundomin osayleiskaavan mukaisesti. Täydennettävät alueet tulevat säilymään myös jatkossa pientaloalueina. Suunnitteluratkaisussa tullaan huomioimaan muun muassa alueen kulttuuriympäristöarvot, suojeltavat rakennukset, alueen maisemarakenne, luontoarvot sekä Östersundomin vesihuollon kehittämisen vaiheistus. Alueen eteläosaan tutkitaan Östersundomin osayleiskaavaluonnoksessa esitettyä työpaikkarakentamista Porvoonväylän varteen.

Alue sijaitsee Östersundomin ja Sipoon rajalla, Porvoonväylän pohjoispuolella. Alueella on Puroniityntien, Puroniitynmäen ja Puroniitynlaakson varteen sijoittuvia pientaloja ulkorakennuksineen. Luonnonmaisema on rehevää ja korkeuksiltaan vaihtelevaa jyrkistä kallioista kosteisiin laaksoihin.

Puroniityn aluetta ei ole käsitelty Östersundomin alueen kulttuuriympäristöinventoinneissa. Alueen rakennettu kulttuuriympäristö on tunnistamatonta. Viitaten kaavan tavoitteisiin kulttuuriympäristöarvot turvaamisesta, tulee alueen kulttuuriympäristöarvot selvittää kaavaprosessissa, sekä sisällyttää kaavaselostukseen kaava-alueella sijaitsevat ennen vuotta 1977 rakennettujen rakennuksien perustiedot rakentamisvuosiin.

Arkeologia

OAS-aineistossa tuodaan esille, että Puroniityn eteläosa -asemakaava tulee mahdollistamaan nykyisten pientaloalueiden maltillisen täydennysrakentamisen osayleiskaavan mukaisesti (A4-asuntoalue). Kaava-alueen eteläosaan Porvoonväylän varteen tutkitaan Östersundomin osayleiskaavaluonnoksessa esitettyä työpaikkarakentamista (TP-

5.12.2025

merkintä). Samalla alueelle muodostetaan tarvittavat katu- ja kulkuyhteydet sekä tutkitaan alueen virkistys- ja viherverkosto.

Östersundomin osayleiskaava-alueella on tehty arkeologisen inventoinnin päivitystä Helsingin kaupunginmuseon toimesta (Hämäläinen & Ahvonen 2022–2023: Helsingin kaupungin Östersundomin osayleiskaava-alueen esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäännösten arkeologisen inventoinnin päivitys). Edellä mainitun inventoinnin raportista löytyy tarkempi selvitys alueen tutkimushistoriasta.

Puroniityn eteläosa - kaava-alueelta tunnetaan ennestään yksi arkeologinen kohde. Kyseessä on ns. muu kulttuuriperintökohde nimeltä Bäcknäs (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000055209). Kohde on kalion reunaan jyrkänteen päälle tehty poikittainen matala kivimuuri.

Kohde löytyi Fingrid Oyj:n Anttila (Porvoo) -Länsisalmi (Vantaa) 400 kilovoltin voimajohtoyhteyden johdosta tehdyssä arkeologisessa linjainventoinnissa syksyllä 2024 (Johanna Seppä/Museovirasto arkeologiset kenttäpalvelut 2024: HELSINKI, PORVOO, SIPOO, VANTAA Anttila-Länsisalmi voimajohtohanke Arkeologinen inventointi 23. – 25.9.2024.) Inventoinnissa tarkasteltiin noin 100 metrin levyistä Porvoonväylän suuntaista vyöhykettä Porvoonväylän pohjoislaidalla. Kivimuuri lienee uudehko, mutta sen käyttötarkoitus tai ajoitus ei inventoinnissa selvinnyt.

Muu kulttuuriperintökohde ei ole muinaismuistolain tarkoittama kiinteä muinaisjäännös, mutta museo esittää kohteen säilyttämistä, mikäli mahdollista. Ympäristöministeriön uuden asemakaavojen esitystapaa koskevan (Katja-) asetuksen 311/2024 mukaan muu kulttuuriperintökohde -laji tulee jatkossa olemaan 'muu arkeologinen kohde', jonka esitystapa kaavakartalla olisi ark. Muu arkeologinen kohde voidaan merkitä kaavakarttaan aluemuotoisena aluevarauksena, kuten muinaisjäännösaluekin.

Historiallisten teiden osalta tiedot täydentyvät vuoden 2025 loppuun mennessä, kun Helsingin manneraluetta koskeva perusinventointi 2024–25 valmistuu. Inventointia on tehty Helsingin kaupunginmuseon toimesta. Mikäli historiallisten teiden inventoinnissa tulee esille kohteita, jotka tulisi huomioida kaavaprosessissa, tulee kaupunginmuseo esittämään näkemyksensä näiden osalta kaavaprosessin aikana. Muutoin arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta kaavan edistämiseksi ei ole estettä.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

3 (3)

5.12.2025

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö